

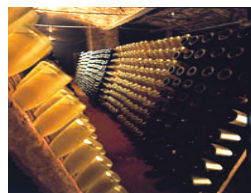
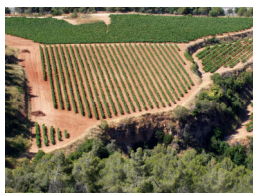
Observatori de la vinya, el vi i el cava

BUTLLETÍ núm. 3

juny 2008

INTRODUCCIÓ

1. L'OCM DEL VI
2. EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM
3. DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS CONCLUSIONS DELS ESTUDIS ENCARREGATS EL 2007

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

INCAVI
Institut Català de la Vinya i el Vi

III Butlletí sobre el sector vitivinícola a Catalunya

Abril 2008

Elaboradors del III Butlletí:

Cristina Escobar (CREDA – UPC – IRTA) (crisrina.escobar@upc.edu)

José M Gil (CREDA – UPC – IRTA) (chema.gil@upc.edu)

Coordinador:

Xoán Elorduy (INCAVI) (xoan.elorduy@gencat.cat)

Amb la col·laboració de:

Francesc Reguant (DAR) (freguant@gencat.cat)

Cristina Fumanal (DAR) (cfumanal@gencat.cat)

ÍNDEX DE CONTINGUTS

BLOC I: L'OCM DEL VI

- 1. L'OCM del vi de l'any 1999**
- 2. Mesures internes de l'OCM del 1999 i avaluació dels seus efectes**
 - 2.1. Mecanismes de mercat
 - 2.1.1. Emmagatzematge privat
 - 2.1.2. Règim de destil·lació
 - 2.1.3. Ajuts per a determinats usos: mesures de regulació
 - 2.1.3.1. Augment del grau alcohòlic dels vins
 - 2.2. Control del potencial de producció
 - 2.2.1. Drets de plantació de vinyes i prima d'abandonament
 - 2.2.2. Reestructuració i reconversió
 - 2.2.3. Altres aspectes
 - 2.3. Règim extern
 - 2.3.1. Importacions
 - 2.3.2. Exportacions
 - 2.3.3. Certificats d'importació i d'exportació
- 3. La nova reforma de l'OCM del vi. Mesures.**
 - 3.1. Mesures de la reforma de l'OCM i avaluació
- 4. Conclusions**

BLOC II: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM

BLOC III: DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS CONCLUSIONS DELS ESTUDIS ENCARREGATS PER L'INCAVI L'ANY 2007

Introducció

Aquest butlletí correspon a la tercera publicació de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava de Catalunya.

El present butlletí es centra, en un primer apartat, en l'estudi de l'OCM del vi. S'analitzen amb detall les mesures de l'OCM del 1999, mesura per mesura, identificant les seves conseqüències sobre el sector.

Aquest anàlisi es planteja amb l'objectiu de determinar quines seran les conseqüències de les noves mesures plantejades en la nova reforma de l'OCM del vi (2008). S'estudia si les noves mesures proposades són apropiades, concloent sobre la millora del sector que poden suposar a Catalunya.

En un segon apartat, es realitza un resum dels treballs científics encarregats per l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava en l'any 2007. El total de treballs encarregats va ser de tres: Un primer relatiu als preus del raïm a Catalunya (per varietat i D.O.), un segon relacionat amb els hàbits de compra i actituds del sector Horeca vers els vins amb D.O. catalana i, un tercer, per tal de determinar l'impacte de la campanya publicitària que va realitzar l'INCAVI durant el Nadal del 2007.

En un tercer apartat, es realitza la segona observació de preus en establiments comercials, a partir de la selecció d'uns vins i caves de referència. Aquesta informació complementarà la publicada en el segon butlletí de l'Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava de Catalunya, per tal de donar lloc a una continuïtat.

Joan Aguado i Masdeu

President de l'Observatori de la Vinya, el vi i el cava
Director general de l'INCAVI

BLOC I: L'OCM DEL VI

1. L'OCM DEL VI DEL 1999

Reglament (CE) 1493/1999, pel què s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola

Quan es va crear l'OCM l'any 1962, el sector vitivinícola es trobava en un moment de cert equilibri. El mercat del vi, però, ha anat evolucionant, com també ho ha fet l'OCM, tot i que no sempre ho ha fet d'una manera coherent. Primer hi va haver un període on la producció va augmentar considerablement tot i que la demanda es mantenia estable. A partir dels anys 80, a la UE es va iniciar un període de disminució constant de la producció acompanyat d'una transformació de la demanda pel què fa a la qualitat.

D'aquesta manera, al principi, va començar sent una OCM liberal, sense limitacions de plantació i amb poques incidències en la regulació del mercat. Posteriorment, es va combinar la llibertat de plantació amb una garantia de venda, la qual cosa va generar grans excedents estructurals. A partir de 1978, va passar a ser una OCM molt intervencionista, que establia la prohibició de plantar i una obligació de destil·lar-ne els excedents. A finals dels 80 es va començar a incentivar l'arrencada de la vinya, amb la qual cosa es va aconseguir una aproximació a l'equilibri, però sense assolir-ho plenament.

Atesa la demanda decreixent, que s'orientava cap a un nivell qualitatiu que la vinya existent no podia satisfer, i l'eliminació de la protecció exterior, fruit dels acords del GATT, s'havia d'endegar una reforma de l'OCM, la qual es va dur a terme en el context de l'Agenda 2000.

Els objectius d'aquesta OCM eren mantenir un major equilibri entre l'oferta i la demanda en el mercat comunitari, que donés als productors la possibilitat d'adaptar la producció a l'evolució del mercat, i fer possible que el sector adquirís una competitivitat durable, finançant la reestructuració d'una part important de la vinya per poder satisfer la demanda interior i internacional.

Per tant, OCM del vi de l'any 1999, que simplificava considerablement la normativa del sector, va ser concebuda per mantenir les sortides comercials tradicionals dels productes coberts, amb la qual cosa es perseguia acabar amb la intervenció com a sortida artificial de la producció. A més, protegia la diversitat regional i reconeixia el paper de les agrupacions de productors i de les organitzacions interprofessionals.

La quantitat assignada al sector vitivinícola pel pressupost general de la UE per a l'exercici 2005 va ser de 1.227.840.000 euros, dels quals 450 milions van ser destinats a la reestructuració i la reconversió de la vinya (36,6%), més de 322 milions a la destil·lació del vi (26,2%) i quasi 190 milions a mesures d'emmagatzematge d'alcohol (15,5%).

Productes coberts

L'OCM del 99 del mercat vitivinícola engloba els següents productes:

- *Suc de raïm no fermentat*
- *Most fermentat*
- *Vi de raïm fresc*
- *Raïm fresc no cobert pel règim de fruites i verdures*
- *Vinagre de vi*
- *Piquetes*
- *Pòsit de vi*
- *Aiguardent de raïm*

2. MESURES INTERNES DE L'OCM DEL 1999 I AVALUACIÓ DELS SEUS EFECTES

La gestió del mercat vitivinícola comunitari s'ha articulada amb dos tipus d'instruments:

- I. **Mecanismes de mercat**, amb els quals s'intervé per mitjà de la destil·lació del vi, però també mitjançant ajuts a l'emmagatzematge privat de vins de taula i mosts, com també la utilització dels mosts de raïm per a altres fins que la vinificació.
- II. **Control del potencial del producció**, mitjançant la prohibició de noves plantacions, la limitació dels drets de replantació i el pagament de primes per a l'arrencada de vinyes o l'abandonament definitiu de superfícies plantades de vinya.

2.1. Mecanismes de mercat

2.1.1. Emmagatzemament privat

Aquesta mesura es crea per donar suport als mercats interns, encoratjant als productors a retirar excedents del mercat amb l'objectiu d'estabilitzar l'oferta i, a la vegada els preus. Així, actua des del cost de l'oferta, facilitant als elaboradors la possibilitat de racionalitzar l'oferta quan les condicions no siguin les més adients.

No obstant, si després de l'emmagatzematge, el vi es destil·la o es processa cap a most concentrat o most concentrat rectificat, aleshores, es discutiria la idoneïtat d'aquesta mesura, ja que no haurà servit per trobar mercat per aquest vi emmagatzemat.

Per aquesta mesura, es concedeixen diferents ajuts a l'emmagatzematge privat en funció del producte en qüestió:

- a) *Vins i mosts:*
 - Vi de taula
 - Most de raïm
 - Most de raïm concentrat
 - Most de raïm concentrat rectificat

La concessió dels ajuts va vinculada amb un contracte a llarg termini amb els organismes d'intervenció, subjecte a determinades condicions com la qualitat dels productes.

L'import de l'ajut només cobreix les despeses de l'emmagatzemament i els seus interessos, calculats a un tant alçat per la Comissió. Els imports unitaris de l'ajut es fixen per hectolitre i dia de producte emmagatzemat. Els imports han variat en funció de la categoria i el tipus de producte (taula 1):

Taula 1

Imports dels ajuts a l'emmagatzematge privat de vins i mosts. 2005.

Font: Patronat Català Pro Europa, 2005.

Vi de taula	0,01544 euros hl/dia
Most	0,01837 euros hl/dia
Most concentrat	0,06152 euros hl/dia
Most concentrat rectificat	0,03152 euros hl/dia

b) *Alcohols obtinguts de la destil·lació de vins d'ús de boca:* amb l'objectiu de proporcionar estabilitat a l'oferta d'aquest tipus d'alcohol, atesa la fluctuació dels volums produïts en cada campanya.

L'import de l'ajut cobreix les despeses de l'emmagatzematge. Els beneficiaris de l'ajut han estat aquelles destil·leries que complissin els requisits establerts. *L'import de l'ajut va ser de 0,0336 euros per dia d'emmagatzematge i per hectolitre d'alcohol pur (La reforma de la PAC i la seva aplicació a Catalunya i Espanya, 2005).*

Avaluació de la mesura

Segons la Comissió, en el període del 1985 al 2002, s'han emmagatzemat de mitjana a la UE 8 milions d'hectolitres de vi de taula. Per aquest mateix període, els contractes d'emmagatzemament privat s'han repartit entre vi de taula (75%), most (20.2%) i MC i MCR¹ (3.8%).

Les quantitat de vi de taula sota emmagatzemament privat varien en funció de la producció. Lògicament, quan augmenta l'oferta es retira més producte del mercat a base de l'emmagatzemament privat, i viceversa.

Als diferents EEMM², s'observa un mateix patró d'utilització d'aquesta mesura: en general s'emmagatzema al voltant d'un 7-9 % de la producció i, sobre un 5-6% de la disponibilitat domèstica³ Les fluctuacions en les quantitats emmagatzemades doncs, estan en relació amb aquests dos paràmetres (producció i disponibilitat domèstica). No obstant, s'observa que quan existeixen caigudes de producció es manté també una cert nivell sota emmagatzemament privat (figura 1).

Aquest manteniment d'una proporció de la disponibilitat domèstica sota contractes d'emmagatzemament privat posa de manifest l'existència d'excedents estructurals de vi a la UE.

Per tal d'avaluar l'efectivitat real de la mesura, s'hauria de considerar la sortida que té el producte emmagatzemat, ja que si finalment s'acaba destil·lant o processant cap a MC o MCR, aleshores, es discutiria la idoneïtat d'aquesta, ja que no haurà servit per trobar

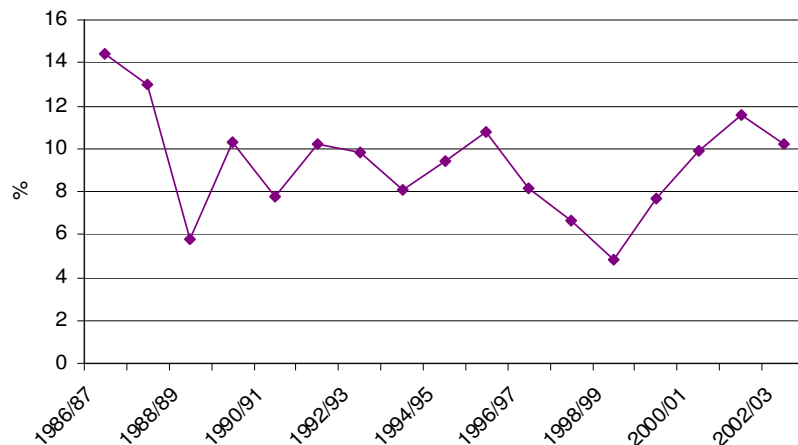
mercat per aquest vi emmagatzemat.

- 1: MC: most concentrat; MCR: most concentrat rectificat
 2: EEMM: Estats Membres
 3: Disponibilitat domèstica: producció de la campanya més quantitats emmagatzemades.

Fig. 1

Proporció de vi de taula emmagatzemat sota contractes privats respecte a la producció. Espanya 1985/86 – 2001/02.

Font: Comissió Europea, 2002

Segons una avaluació d'experts realitzada per la Comissió (2002), la mesura es considera poc flexible quant a la durada i la finalització dels contractes. La durada es considera massa llarga i impedeix als productors la venda de vi en el moment que considerin oportú. Aquest fet fa que no es pugui aprofitar tot el potencial d'aquesta. Per tal de millorar la situació es proposen dues modificacions al respecte:

1. Reintroduir contractes a curt termini (com en la prèvia regulació 377/79)
2. Deixar la possibilitat d'interrompre els contractes abans de la seva finalització, encara que el cobrament de l'ajut sigui proporcional a la durada d'aquest

Una altra característica d'aquesta mesura és que la seva implementació és costosa i, per tant, no la pot assolir tothom. Això provoca que els beneficiats per aquesta siguin les mitjanes i grans empreses i cooperatives.

Quant a l'efecte que hagi pogut tenir aquesta mesura sobre els preus percebuts pel vi a nivell europeu, segons la Comissió Europea l'any 2002, es conclou en la dificultat d'aïllar l'efecte d'aquesta mesura.

No obstant, a nivell regional si que és factible aïllar-ho pel fet de que existeixen menys variables que afecten al preu. Així, un estudi realitzat en una regió italiana (Comissió Europea, 2002) es demostra que la retirada temporal de vi de taula, activada a través del mecanisme de l'emmagatzemament privat, genera efectes en els manteniment dels preus, mantenint-los inclús a un nivell elevat en el moment de finalització dels contractes. Per tant, sembla que la mesura pot ser efectiva per tal de mantenir els preus estables o, si més no, prevenint que aquests caiguin encara més.

No obstant, els efectes d'estabilització dels ingressos de la mesura es podrien assolir més eficientment a base d'altres mesures, com les que s'han introduït en d'altres productes agrícoles (pagament únic).

2.1.3. Ajuts per a determinats usos: Mesures de Regulació

L'OCM ha concedit ajuts per fomentar l'ús alternatiu a la vinificació als mosts de raïm (concentrats i concentrats rectificats).

Usos alternatius:

- augment del grau alcohòlic dels vins
- elaboració de suc de raïm o obtenció de productes comestibles a partir del suc de raïm (en aquest cas una part de l'ajut ha anat destinada a la promoció del producte)

Els imports dels ajuts concedits per a l'elaboració de suc de raïm l'any 2005, va ser de⁴:

- 4,952 euros per 100kg de raïm transformat
- 6,193 euros per hectolitre de most de raïm transformat
- 21,655 euros per hectolitre de most de raïm concentrat transformat

2.1.3.1. Augment del grau alcohòlic dels vins

El grau alcohòlic ve donat pel contingut natural de sucre del raïm. Existeixen mètodes de producció i pràctiques enològiques per tal d'augmentar aquest. L'augment del grau alcohòlic dels vins es pot aconseguir a partir de:

1. l'addició de sucre o chaptalització
2. l'addició de most de raïm concentrat (MC) o de most de raïm concentrat rectificat (MCR) – pràctica subvencionada, la subvenció varia segons l'origen del raïm. Els imports concedits a la UE per a aquesta pràctica es mostren a la taula 2.

L'OCM del vi concedeix un ajut als productors de vi de taula o de vi de qualitat que utilitzin MC i MCR produïts a la UE. L'import de l'ajut va en funció del grau alcohòlic volumètric (%vol) en potència i per hectolitre de MC i MCR utilitzat, tenint en compte la seva procedència.

La pràctica enològica de l'enriquiment del grau alcohòlic s'ha de realitzar d'acord amb les condicions tècniques especificades al Reglament, que limita l'augment artificial del grau alcohòlic volumètric natural en un 2%vol, a la vegada que l'addició dels productes enriquidors, no ha de tenir un efecte d'augment del volum inicial dels productes de base en més del 6,5%.

Taula 2

Imports concedits per la utilització de MC i MCR a la UE.

Font: Comissió Europea, 2002.

<i>Producte</i>	<i>€/Litre per la utilització</i>	<i>€/Litre per l'elaborador</i>
<i>MCR</i>	<i>1.06 – 1.20</i>	<i>0.24 – 0.27</i>
<i>MC</i>	<i>0.51 – 0.59</i>	<i>0.14 – 0.16</i>
<i>Les dades variables depenen del país</i>		

4: La reforma de la PAC i la seva aplicació a Catalunya i Espanya. 2005.

5: El grau alcohòlic natural és més elevat en els països del Sud d'Europa, ja que depèn de les condicions climàtiques. Així, els països del Nord, per tal de millorar la qualitat dels seus vins es veuen en la necessitat d'incrementar el grau alcohòlic natural

Avaluació de la mesura

Aquesta avaluació es planteja amb l'objectiu de diferenciar entre les dues pràctiques d'enriquiment del grau alcohòlic (addició de sucre o de most), ja que ha estat un tema força discutit entre els diferents EEMM⁶.

Segons la Comissió, la mesura d'enriquiment del grau alcohòlic a partir de la utilització de MC o de MCR no repercuteix en una disminució en els volums de producció de vi final⁶.

En quant a la qualitat, s'observa que la qualitat final del vi enriquit amb MC és superior a la dels vins enriquits amb sucre, tot i que no es demostra en la utilització de MCR.

De tota manera, els diferents mètodes d'augment del grau alcohòlic, no afecten als preus al consum (el consumidor no distingeix diferències i, per tant, no les paga), però sí que afecten als marges dels productors. Aleshores, aquests escolliran el mètode que els hi sigui més econòmic.

Es considera que el mercat del most concentrat desapareixerà si desapareix l'ajut (tothom utilitzaria sucre), ja que aquest cobreix la diferència de cost entre un sistema i l'altre. Així, l'ajut al most concentrat és una mesura efectiva pel mercat del most⁷, que repercuteix en conseqüència en el mercat del vi, eliminant excedent i, d'una manera més econòmica que les mesures de destil·lació.

No obstant, des d'un punt de vista econòmic es tracta d'una mesura ineficient, ja que l'enriquiment del grau alcohòlic s'aconsegueix tanmateix a partir de sucres i a un cost molt inferior.

Des de la Comissió, s'està totalment a favor de l'enriquiment, ja que dona major competitivitat als vins europeus al millorar la qualitat d'aquests. El fet de permetre la chaptalització, no genera desigualtats entre els EEMM i no provoca un augment de la producció. A més a més, permetre l'enriquiment no suposa cap despesa, ni tampoc un increment del volum produït, o qualsevol altre aspecte negatiu.

2.2. Control del potencial de producció

2.2.1. Drets de plantació de vinyes i prima d'abandonament

El règim de drets de plantació es va introduir per tal de fer front als excedents estructurals de finals dels anys '70. Es relaciona amb la prima d'abandonament, donat que el seu objectiu és el mateix.

Es va establir la prohibició de plantar vinyes fins al 31 de juliol del 2010 per tal d'equilibrar l'oferta i la demanda. Tot i així, es varen preveure una sèrie d'excepcions quan el productor gaudia d'un dels drets següents:

6: Tant en l'enriquiment a partir de most o de sucres es produeix un increment de volum similar

7: La retirada de producció del mercat deguda a aquest ajut, s'estima sobre el 3% del raïm total, o bé, el 2.3% del most produït, el que equival a una mitjana de 500.000 HI de most (mínim 350.000; màxim 700.000) des del 1989 fins al 2002 (Comissió Europea, 2002).

- *Drets de nova plantació*: per aquelles superfícies objecte de mesures de concentració parcel·lària o d'expropiació, com també les destinades a l'experimentació vitivinícola o al cultiu de vinyes mare d'empelts. A més, abans del 31 de juliol del 2003, els Estats Membres també en podien concedir a productors de vins de qualitat o amb indicació geogràfica.

Aquests drets s'havien d'utilitzar abans que finalitzés la segona campanya següent a la qual es van concedir (com a molt tard a finals de la campanya 2005 en el cas dels drets de qualitat o amb indicació geogràfica).

- *Drets de replantació*: els estats membres els assignaven als productors que arrenquessin vinyes o que es comprometessin a fer-ho en un termini màxim de tres campanyes.

En principi, aquests drets s'exercien a l'explotació per a la qual s'havien concedit i s'havien d'utilitzar dins d'un termini de cinc o vuit anys, depenent dels casos.

- *Drets de plantació procedents d'una reserva*: es tractava de reserves de drets, creades pels estats membres i alimentades pels drets de plantació de nova generació i pels drets no utilitzats en els terminis fixats, que es podien atorgar als joves agricultors o a d'altres a canvi d'una contrapartida financera.

Quant a la prima d'abandonament, ha anat dirigida als productors que abandonessin definitivament la viticultura en una superfície determinada (import fixat pels EEMM). A partir de la concessió d'aquesta, els viticultors perden els drets de replantació de la superfície equivalent a la prima concedida.

No obstant, no totes les superfícies s'han pogut acollir a aquest règim, per exemple:

- Superfícies que haguessin comès infraccions a les disposicions relatives al règim de plantacions
- Superfícies que ja s'haguessin deixat de cultivar
- Superfícies plantades menys de deu campanyes abans
- Superfícies que haguessin rebut un finançament per a la seva reestructuració i reconversió

Avaluació de les mesures

Tot i la implantació d'aquestes mesures (en el cas dels drets, mantinguda des dels 70), **encara existeixen excedents de vi a la UE.**

No obstant, s'ha de tenir en compte que al llarg d'aquests anys, les produccions han incrementat a conseqüència d'un increment del rendiment per hectàrea.

A més a més, **amb la reforma del 1999 es varen concedir nous drets de plantació.** Aquest fet es considera contradictori amb les mesures preses amb anterioritat (i que es van continuar aplicant). A la UE es varen recuperar entre un quart i un cinquè de la superfície que s'havia eliminat a base de primes d'abandonament (*Comissió Europea, 2002*).

Segons la Comissió, el **sistema de drets de plantació**, pel que fa a les seves transferències, es considera **molt rígid**, fet que ha endarrerit l'adaptació del sector vitivinícola de la UE; per exemple, l'adaptació de l'orientació de vins de taula vers vins de qualitat, seguint l'evolució observada en el consum de vi.

Es destaca també la rigidesa del sistema donat que no ha permès que aquells viticultors més competitius poguessin ampliar el seu negoci i, per tant, la seva quota de mercat. Mentrestant, els països del nou món han estat capaços d'expandir les seves exportacions, en part també a la no existència de limitacions per aquells empresaris emprenedors que han invertit en el sector.

Respecte a aquest fet, la Política Agrària Comunitària haurà de decidir per quin aspecte es decanta, si per la protecció del petit agricultor, per tal de reforçar l'equilibri territorial, o bé, per la competitivitat, a base de incentivar l'emprenedoria. Per l'evolució observada, en l'OCM del vi i en d'altres polítiques, sembla que es decanti per la competitivitat, pel què el règim de drets de plantació, com es veurà més endavant, haurà d'acabar desapareixent.

Quant a la **prima d'abandonament**, es considera que aquesta ha tingut un **efecte positiu** en quant a l'adaptació als requeriments de mercat, ja que ha estat bàsicament aplicada en àrees de vinyes de baixa qualitat.

No obstant, la despesa invertida en aquesta mesura (taula 3) no ha resultat completament eficient per dos motius concrets:

1. al voltant del 10-15% del pressupost destinat a les arrencades es va destinar a plantacions que no afectaven al desequilibri del mercat, per exemple, raïm de taula
2. la contradicció esmentada que s'ha donat entre les arrencades i la generació de nous drets de plantació

Taula 3

Despesa de la prima d'abandonament (milions d'ECU)

Font: Comissió Europea, 2002.

Any	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
UE	157.9	25.7	371.1	245.5	403.8	372	329.6	333.2	242.2	15.2	8.9	9.5
Espanya	13.4	0	93	55.5	149	170.7	131.4	102.4	108.9	0.8	0.1	0

Aquesta prima representa de mitjana el 25% de la despesa de la OCM⁸. Es considera efectiva respecte el seu cost, en reduir el vi de taula produït durant la seva implementació. Aquesta efectivitat (en relació amb el seu cost) es veu minvada pel fet que, en alguns casos, les vinyes arrencades no es destinaven a la producció de vi, sinó de raïm de taula. Al total de la UE s'estima que aquests casos varen representar un **15%**.

8: 4.3 bilions d'euros, el que equival a unes 500.000 ha arrencades, amb una prima mitjana de 8.700 €/ha

També es considera que alguns s'haguessin retirat sense la prima d'abandonament. No obstant, sense aquesta, aquests haguessin venut els seus drets, amb el que no s'hagués aconseguit una reducció del potencial vitivinícola.

Quant a l'efectivitat d'aquestes mesures sobre l'adaptació a la nova demanda, es realitza un anàlisi conjunt amb la mesura de Reconversió i Reestructuració.

Actualment la varietat pren importància, així, en la majoria de les regions, l'adaptació a la demanda s'ha donat gràcies a l'arrencada de varietats menys comercials, conjuntament amb la mesura de Reconversió i Reestructuració.

Per avaluar amb certesa la repercussió que han tingut sobre les varietats conreades, caldria disposar de dades de l'evolució d'aquestes. Les dades que existeixen al respecte són força recents (del Registre Vitivinícola de Catalunya) i, per tant no permeten realitzar un anàlisi al respecte de l'evolució temporal.

Quant a les superfícies i produccions a Catalunya, es mostren en les figures a continuació (2 i 3).

Abans de l'entrada en vigor de l'OCM del 1999, la superfície de vinya es va reduir progressivament. Després de la reforma de l'OCM del vi, la superfície va augmentar considerablement, tot i que disminuint durant els tres anys successius, probablement a causa de les primes d'abandonament. A partir de l'any 2003, però, va tornar a augmentar, en principi degut a l'aplicació de nous drets de plantació de vinya. Aquest augment coincideix, com es veurà més endavant, amb una augment de la superfície de terres destinades a la producció de VQPRD.

Quant a les produccions, els anys anteriors a la OCM del 1999 varen ser força irregulars, amb pujades i baixades anuals. A partir la reforma de l'OCM del vi, els dos anys posteriors va haver una davallada de la producció, que coincideix amb la davallada de la superfície conreada observada anteriorment.

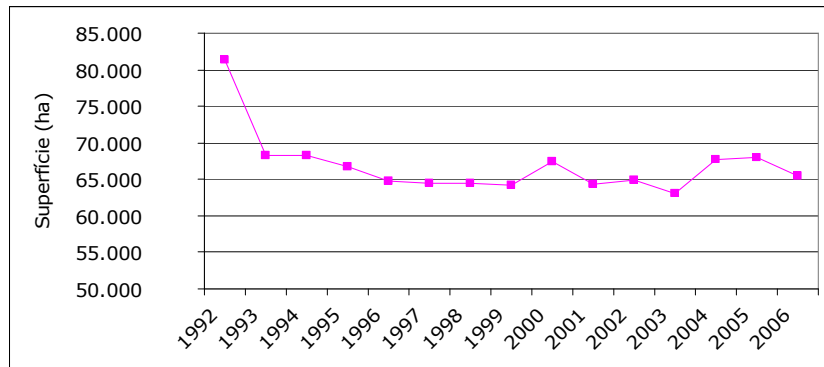
Cal tenir en compte que, durant aquests anys es va posar en marxa la mesura de Reconversió i Reestructuració, per tant, és normal que les produccions (i les superfícies) disminueixin en aquests anys.

Després d'aquests dos anys s'observa un creixement important de la producció, deixant a banda l'any 2005, en què es va produir un fort decrement. Aquest any es reconeix que va ser un any molt sec en el seu conjunt, raó per la qual la productivitat podia haver baixat.

Fig. 2.

Evolució de la superfície de vinya a Catalunya (1992 – 2006).

Font: DAR

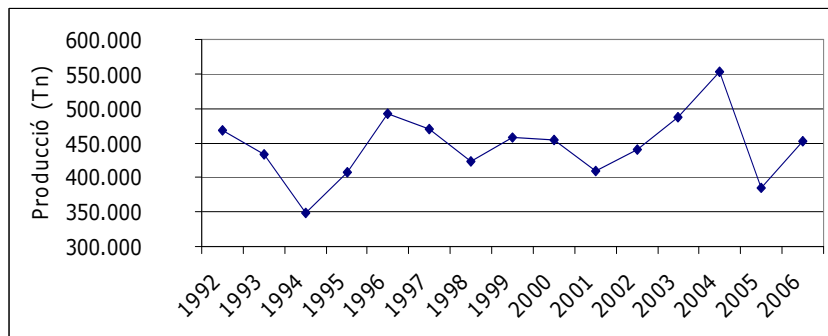

Quant a l'efecte que hagi pogut tenir aquesta mesura sobre els preus percebuts pel vi a nivell europeu, segons la Comissió Europea l'any 2002, es conclou en la dificultat d'aïllar l'efecte d'aquesta mesura.

Fig. 3.

Evolució de la producció de raïm a Catalunya (1992 – 2006).

Font: DAR

2.2.2. Reestructuració i reconversió

Les mesures de reestructuració i reconversió de vinyes es varen crear amb la reforma de l'OCM del 1999, amb l'objectiu d'adaptar la producció de la demanda del mercat. Així, aquestes mesures han anat vinculades a la introducció varietats de major qualitat i de major demanda al mercat, conjuntament amb la reducció del nombre d'hectàrees destinades a vins de taula.

Aquest ajut no ha inclòs la renovació de vinyes que es trobaven al final de la seva vida natural.

La responsabilitat d'aquestes mesures es va atorgar als EEMM, els quals van haver d'elaborar els plans corresponents, prèvia la realització d'un inventari del potencial de producció.

L'ajut s'ha destinat a indemnitzar als productors per la disminució dels seus ingressos (durant el període improductiu – 3 o 4 anys –), incloent també una participació en els costos de reestructuració i reconversió. Aquesta participació ha estat del 75% per a les regions Objectiu 1, o bé del 50% en la resta de regions, entre elles Catalunya; fent-se càrrec de la resta de la inversió, el beneficiari de l'ajut.

A Catalunya, els ajuts comunitaris amb major repercussió directa per als productors han estat els de reestructuració i reconversió de la vinya. A partir de la campanya 2000/01 es van elaborar 39 plans de reestructuració i reconversió que agruparen 3.900 viticultors i 18.000 hectàrees a reestructurar i/o reconvertir durant els vuit anys següents. El pressupost inicial d'inversió va ser de 200 milions d'euros.

Aquesta mesura, tanmateix ha fet créixer les plantacions emparrades en vertical, entre d'altres, el que dóna lloc a uns majors rendiments de producció quan les superfícies reconvertides estan en plena producció. S'estima que els efectes es podrien observar a partir de les campanyes 2003/04 –2004/05.

L'any 2005 a Catalunya, les hectàrees reconvertides varen suposar les següents actuacions⁹

- emparrat: 5.200 ha
- plantació: 4.800 ha
- espedregat: 1.700 ha
- arrencada: 1.585 ha
- anivellament: 1.540 ha
- abancament: 1.300 ha

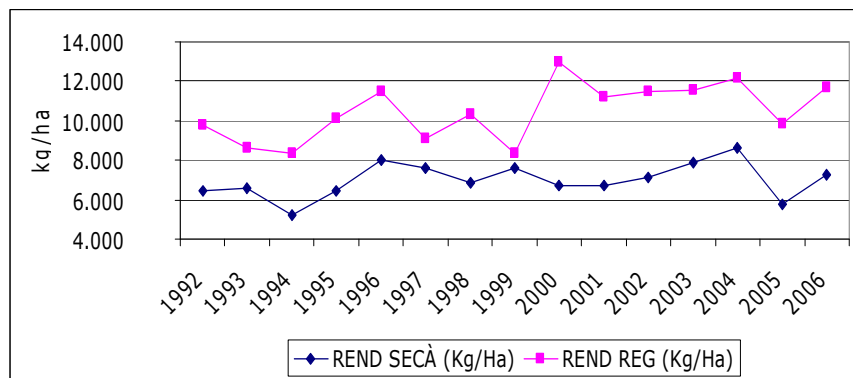
Avaluació de la mesura

La reestructuració en sistemes de plantació més moderns i productius associada a aquesta mesura, podria explicar l'increment de producció observat a Catalunya l'any 2004, encara que els nivells de producció del 2006, es mantenen en els mateixos nivells que en els anys anterior¹⁰ (figura 4):

Fig. 4.

Evolució dels rendiments en secà i regadiu a Catalunya (1992 – 2006).

Font: DAR

A la figura anterior, s'observa una tendència creixent en els rendiments, tant en secà com en regadiu. Aquest increment però, es dóna tant en els anys anteriors a la introducció de la mesura com en els posteriors. Potser en els propers anys es podrà observar com els rendiments augmenten a causa d'aquesta mesura, però de moment, sobretot tenint en compte la davallada de producció l'any 2005, encara és aviat per determinar-ho. De tota manera, s'ha de tenir en compte que les varietats de qualitat assoleixen rendiments inferiors als de les varietats de vi de taula (en teoria substituïdes).

Segons un anàlisi qualitatiu d'experts realitzat per a la Comissió (Comissió Europea, 2002), els experts declararen les seves preocupacions en quant a la capacitat d'absorbir en el futur les produccions de vi negre, ja que molts productors varen optar per substituir les seves plantacions de varietats blanques per varietats negres.

9: La reforma de la PAC i la seva aplicació a Catalunya i Espanya. 2005.

10: L'any 2005 no es considera en fer la comparació degut a unes produccions excepcionalment baixes

Aquestes preocupacions es varen fer realitat a Catalunya, quan a partir del 2004, la problemàtica dels excedents ha estat principalment de vi negre (*Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava, 2007*). Aquest augment en la producció de vi negre es pot observar als gràfics 6 i 7. En aquests es mostra l'evolució dels preus del vi blanc, negre i rosat a Catalunya i s'observa com la davallada de preus experimentada afecta sobretot al vi negre, a causa dels excedents de producció, sobretot en VQPRD.

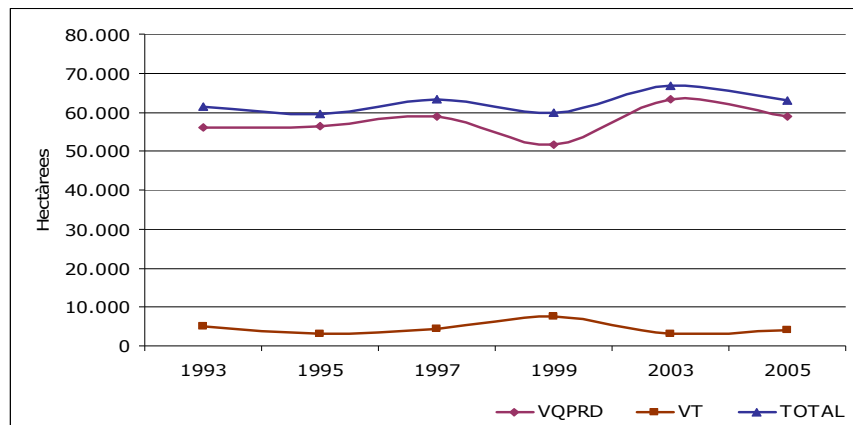
A la figura 5 es mostra l'evolució de la superfície total de vinya a Catalunya des de l'any 1993 fins al 2005. Quant a l'evolució de la superfície total, s'observa al contrari de l'esperat, una tendència lleugerament creixent. En principi hauríem esperat una reducció de la superfície a conseqüència de la prima d'abandonament. No obstant, tenint en compte que la vinya és un cultiu força atractiu, la superfície s'ha mantingut força estable, segurament a causa del règim de drets de plantació.

Entre el 1999 i el 2003, es pot observar l'efecte de la reconversió vers a vi de qualitat (taula 4), amb un augment de la superfície d'aquest tipus de vins acompanyada d'una reducció de les hectàrees destinades a vi de taula. Per tant, es pot considerar que aquesta mesura va donar resultat a Catalunya.

Fig. 5.

Evolució de l'especialització en el conreu de raïm a Catalunya (1993 – 2005). Hectàrees.

Font: IDESCAT, enquesta 2005

A Espanya, segons les taules 4 i 5, la situació és diferent: el percentatge de vinya de qualitat és molt inferior en comparació amb l'observat a Catalunya. En aquest cas la mesura també ha resultat efectiva, incrementant el percentatge de vins de qualitat i, tenint en compte les dades, sembla que l'aplicació d'aquesta encara serà necessària per tal d'adaptar encara més les produccions als requeriments del mercat.

Com a crítica a la mesura, mencionar que es va donar la possibilitat de reconvertir les produccions mantenint-se en vi de taula. Es creu que aquesta mesura hauria d'haver anat dirigida vers la transformació en produccions de qualitat (VQPRD). De tota manera, i segons les dades observades, sembla que aquestes reconversions s'han donat vers la qualitat.

Quant a l'impacte d'aquesta mesura sobre els preus, com a regla general, s'espera que el preu augmenta si la qualitat augmenta. Si amb aquesta mesura el que esperem és un increment en la qualitat, aleshores, també hauria d'incrementar el preu percebut pel pagès. És a dir, la millora en la qualitat hauria de repercutir en tots els agents de la cadena comercial.

Taula 4

Àrea reestructurada i reconvertida a Espanya i superfície per producció de vi de qualitat (hectàrees) a Espanya

Font: experts CE, 2002.

Any	Superfície de vinya (ha)	Superfície reestructurada (ha)	% reestr.	Superfície VQPRD (ha)	% VQPRD
1990	1.390.437			667.301	47,99
00/01	1.124.433	31.932	2,84	624.314	55,52
01/02	1.115.322	28.550	2,56	634.631	56,90
02/03	1.120.568	23.935	2,15		

Taula 5

Evolució del percentatge de VQPRD respecte el total de vins a Espanya (milers d'hectolitres)

Font: Comissió Europea, 2002.

Any	Producció total (milers d'hl)	Producció de VQPRD (milers d'hl)	%VQPRD
1990	38.658	10.891	28,17
1999	33.723	12.667	37,56
2000	41.692	14.694	35,14
2001	30.460	11.435	37,54
2002	32.700	13.000	39,76

De tota manera, s'espera que l'increment de VQPRD a causa de la mesura de Reestructuració i Reconversió sigui modest (al menys inicialment) i, l'impacte sobre els preus, relativament petit com a conseqüència.

Aquest increment en els preus serà necessari per tal que els viticultors recuperin la inversió de la mesura de reestructuració i reconversió. En un estudi qualitatiu presentat per la Comissió Europea el 2002, la majoria dels experts consultats declararen les seves pors al respecte. El problema rau en les grans inversions realitzades també pels cellers per tal d'adaptar-se a la nova oferta de raïm.

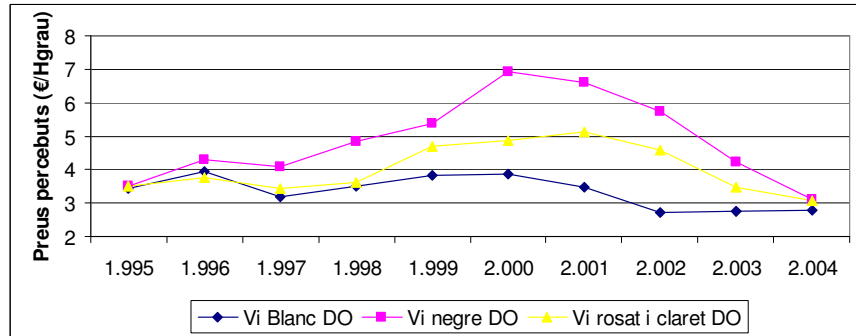
Es podria discutir fins i tot, si l'augment de la producció de VQPRD provocarà fins i tot l'efecte contrari, és a dir, una disminució en els preus, a causa d'un augment en l'oferta de VQPRD.

A Catalunya, segons mostren les figures 6 i 7, fixant-nos en la tendència observada a partir de l'entrada en vigor de l'OCM del 1999, els preus percebuts pel vi més aviat han patit aquesta tendència a la baixa.

Fig. 6.

Evolució dels preus percebuts pel VQPRD. Euros constants. Base 1995.

Font: DAR

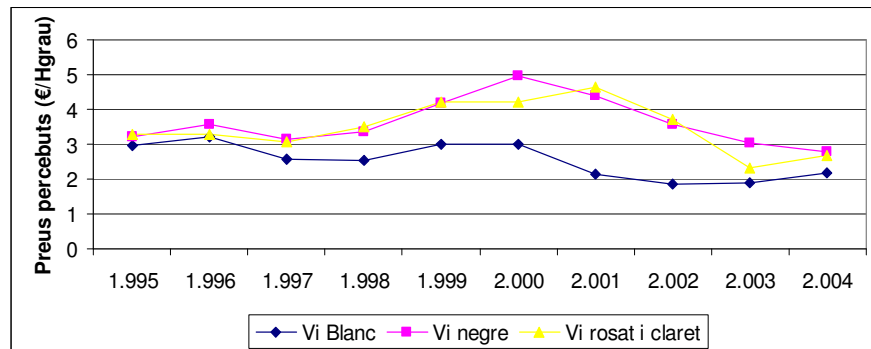

D'altra banda, en moltes regions, com a Catalunya, existeixen monopsonis (o oligopsonis) locals. Aquests oligopsonis rebaixen els preus al productor per tal d'augmentar els seus propis beneficis.

Fig. 7.

Evolució dels preus percebuts en vi de taula. Euros constants. Base 1995.

Font: DAR

2.2.3. Altres aspectes

Es fomenten les organitzacions de productors, per tal que concentrin l'oferta i la comercialitzin conjuntament de forma més rendible, reduint els costos de producció i fomentant la protecció del medi ambient.

També s'estableixen pràctiques i tractaments enològics que garanteixin una vinificació, una conservació i una criança adequades del producte, és a dir, amb l'objectiu d'augmentar la qualitat. Entre elles consten:

- la prohibició d'afegir aigua o alcohol
- permetre als EEMM adoptar mesures més estrictes per a determinats vins
- la prohibició de barreges de vi blanc i vi negre (Espanya va gaudir d'una derogació d'aquesta mesura fins al 2005)
- la regulació en el sistema d'anàlisi de vins

D'altra banda, també es varen preveure normes relatives a la designació, la denominació, la presentació i la protecció de determinats productes, amb la finalitat de protegir els interessos dels productors i dels consumidors, d'assegurar el bon funcionament del mercat i de fomentar els productes de qualitat. Aquests requeriments es varen fer obligatoris per tal de comercialitzar i exportar els productes.

A més, es regularen específicament els vins de qualitat produïts en regions determinades (VQPRD), que es caracteritzen per la seva zona de producció, les varietats, les pràctiques culturals, els mètodes

de vinificació, la graduació natural mínima, el rendiment per hectàrea i els anàlisis organolèptics.

A la taula 6 a continuació, es classifiquen les mesures del règim intern segons l'objectiu.

Taula 6

Classificació de les mesures del règim intern segons l'objectiu.

Font: FEGA.

Objectiu de la regulació	Operacions a promoure	Procediment o mesura	Caràcter	Elements de promoció
MILLORAR LA QUALITAT DELS VINS	Reestructuració i reconversió de la vinya	Arrencada Plantació	Voluntari	Ajut
	Eliminació de subproductes	Destil·lació	Obligatori	Ajut a la destil·lació. Compra alcohol FEGA
	Eliminació de vins procedents de raïms de doble aptitud	Destil·lació	Obligatori	Ajut a la destil·lació. Compra alcohol FEGA
AJUSTAR L'OFERTA	Regulació de l'oferta de vins i mosts			Ajut a l'emmagatzematge privat
	Eliminació d'excedents	Destil·lació de crisi	Voluntari	Ajut a la destil·lació. Compra alcohol FEGA
	Producció d'alcohol de boca	Destil·lació	Voluntari	Ajut a la destil·lació. Ajut a l'emmagatzematge privat
	Producció de suc de raïm	Transformació de raïm, most o most concentrat	Voluntari	Ajut a la transformació
ALTRES	Augment del grau alcohòlic	Utilització de mosts	Voluntari a les zones autoritzades	Ajut a la utilització

2.3. Règim extern

En aquest apartat es defineixen les mesures relacionades amb el comerç amb països tercers. Aquestes es resumeixen en:

- Aranzels d'importació
- Restitucions a l'exportació
- Acords bilaterals

Totes les mesures relacionades amb el comerç internacional tenen l'objectiu d'estabilitzar el mercat comunitari, assegurant un nivell d'ingressos just pels productors i satisfent la demanda dels consumidors, en termes de volum i de qualitat.

En el comerç internacional del vi, des dels anys 90 diversos nous productors del món varen convertir-se en grans exportadors del mercat mundial, fent que la quota de mercat de la UE disminuís. En conseqüència, la balança comercial entre la UE i la resta del món va canviar de direcció. Aquest canvi de tendència va sorgir arrel dels acords de la ronda Uruguai (1994), que suposaren l'adopció de mesures de liberalització dels mercats.

Aquesta entrada de vi del nou món a la UE, s'ha donat principalment a Alemanya i al Regne Unit. Aquests països són els principals importadors de vi de la Unió Europea. En l'actualitat, al Regne Unit es dóna un consum força elevat (fins al 25%) de vins produït en països del nou món, sobretot d'Austràlia, pel què el consum d'aquest ha superat el de vi francès.

2.3.1. Importacions

S'aplica l'**aranzel** duaner comú a tots els productes vitivinícoles. En el cas dels sucres i dels mosts de raïm, l'aplicació de l'aranzel duaner comú consisteix en un dret *ad valorem* i en un dret addicional en funció del preu d'entrada. Per això, s'ha de comprovar el preu d'importació, mitjançant un control de lot o bé mitjançant un valor d'importació a un tant alçat calculat per la Comissió.

No obstant, per tal de prevenir o de contrarestar els efectes perjudicials ocasionats al mercat comunitari per la importació d'alguns productes, es pot exigir el pagament d'un dret d'importació addicional, sempre que es respectin les normes de l'Organització Mundial del Comerç (OMC).

Es preveu la possibilitat d'aplicar **contingents aranzelaris**, és a dir, reduccions dels drets aranzelaris per la importació anual de determinades quantitats. Aquests són gestionats per la Comissió Europea, tenint en compte les necessitats de proveïment del mercat comunitari i la necessitat de salvaguardar-ne l'equilibri.

2.3.2. Exportacions

Es concedeixen **restitucions a** l'exportació per compensar la diferència entre els preus internacionals i del mercat comunitari. Les restitucions es diferencien segons les destinacions, fixant-se de forma periòdica.

Espanya és l'EM que més recursos ha rebut mitjançant restitucions a l'exportació. En la campanya 2001/2002 Espanya va exportar 2,3 milions d'hectolitres de vins i mosts, el 60% dels quals van gaudir d'una restitució a l'exportació.

2.3.3. Certificats d'importació i d'exportació

S'exigeix la presentació d'un **certificat d'importació** per a la importació de vins i mosts a la UE. La importació de la resta de productes compresos a l'OCM, com també les exportacions, podien estar subjectes a la presentació d'un certificat d'importació o exportació.

Per a les exportacions s'exigeix la presentació de **certificats d'exportació**, necessaris per poder vigilar el compliment dels acords de la Ronda d'Uruguai, que limita el volum subvencionat a exportar com també l'import total que es pot destinar a les restitucions.

Aquest certificat és vàlid a tota la UE, i la seva expedició és supeditada a la constitució d'una fiança que garanteix que els productes s'importen o exporten durant el període de validesa del certificat en qüestió, amb l'excepció dels casos de força major.

11: per a la resta de productes agraris, de mitjana, es varen haver de reduir en un 36%

Avaluació de la mesura

Els acords de la ronda Uruguai del GATT (1994), varen suposar una reducció dels aranzels d'importació del vi en un 20%¹¹ i una retallada en les restitucions a l'exportació d'un 33%.

En conseqüència, entre el 1999 i el 2002 va haver un descens significatiu en el volum de vins exportats amb subvencions cap als països d'Europa de l'Est, mentre que augmentaven significativament les restitucions cap a l'Àfrica. Així, les exportacions subvencionades s'han dirigit cap a àrees en les que les importacions a preus normals estarien molt restringides (Comissió Europea, 2002).

Com s'observa a la taula 7, s'ha donat un increment de les exportacions de vins europeus cap a la resta del món, tot i que en els darrers anys fins i tot s'ha produït una lleugera davallada. En canvi, les importacions han incrementat substancialment. Aquest fet ha provocat un canvi en el consum intern.

Taula 7

Comerç exterior de la UE pel vi des de l'any 1988 fins al 2007 (anys seleccionats)(Milions d'ecus o euros)

Font: Informe Comissió Europea, 2002 i Eurostat (2008).

	UE12	UE12	UE15	UE15	UE15
	1988	1994	2000	2003	2007
Export.	1.883	2.380	4.186	4.548	6.164
Import.	154	420	1.855	2.227	2.672
Balanç	1.729	1.959	2.331	2.320	3.492
Rati Import/Export (%)	8,2	17,7	44,3	49,0	43,3

Aquest ràpid augment de les importacions demostra els beneficis que els productors europeus havien gaudit degut a l'aplicació de les mesures de mercat. Es creu però, que aquesta protecció podria haver estat un inconvenient a llarg termini, ja que els productors de la UE haguessin endarrerit la seva resposta al canvi de gustos dels consumidors europeus.

Quant als acords bilaterals, els països beneficiaris d'aquests havien representat abans de la ronda Uruguai, una quota total de mercat considerable. En particular de països com Bulgària i l'Antiga República de Iugoslàvia. En els darrers anys Xile també s'ha beneficiat d'aquests acords, augmentant la seva quota de mercat en conseqüència. Aquests acords s'han considerat amb preocupació per part dels productors europeus, però amb alegria per part dels consumidors.

Segons dades observades a Catalunya i Espanya, en el període del 2001 al 2006 (no han estat disponibles dades d'anys anteriors), (figures 8 i 9), a Catalunya i a Espanya s'observa un desequilibri en el comerç exterior del sector vitivinícola.

Les exportacions catalanes han incrementat, tot i que no tant com al conjunt de l'Estat Espanyol, mentre que les importacions també ho han fet, i en un nivell més elevat comparativament.

Així es pot concloure que les tendències observades son equivalents a les del conjunt de la UE.

Les importacions a Catalunya en aquests anys es varen moure dels 40 M€ el 2001 als 90 M€ el 2006 dels, mentre que les exportacions van ser d'uns 380 milions d'euro el 2001 als mes de 400 M€ el 2006.

Fig. 8.

Evolució de les importacions a Catalunya i a Espanya (2001-2006)

Font: Base de dades de comerç exterior de les cambres de comerç

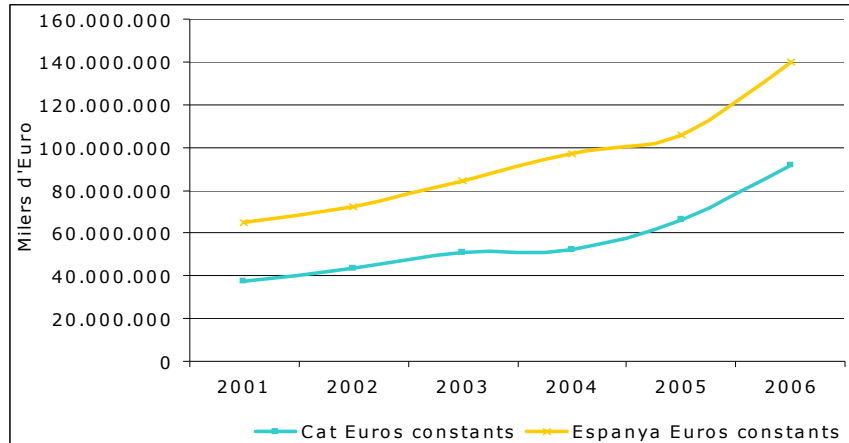
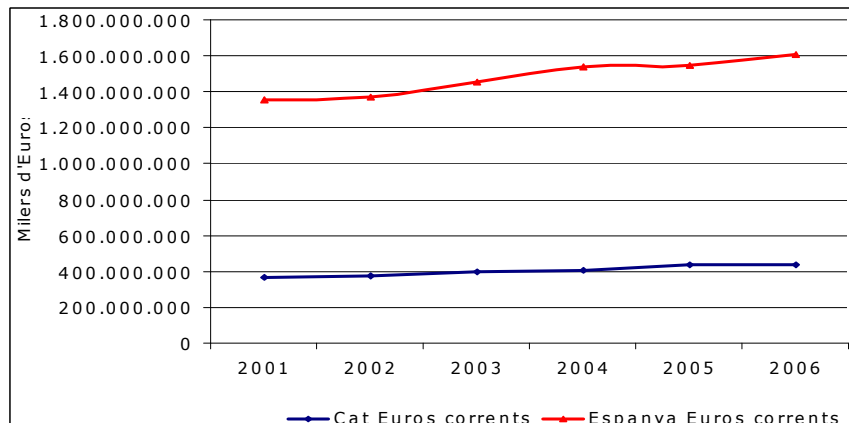

Fig. 9.

Evolució de les exportacions de Catalunya i de Espanya (2001-2006)

Font: Base de dades de comerç exterior de les cambres de comerç

En conclusió, aquests instruments en els mercat europeus han posat de manifest que les mesures de comerç exterior representen una protecció davant del col·lapse en els preus que s'hagués produït en anys de collites extraordinàries, conjuntament amb una barrera d'entrada de productes del nou món (donat que encara existeixen restriccions de comerç per l'entrada de productes al mercat comunitari).

Les tendències de comerç observades són un clar indicador sobre la importància de les restriccions a la importació existents abans de l'acord de la Ronda Uruguai, observat pel ràpid creixement de les exportacions que es va donar un cop adoptats aquests acords.

Aquestes mesures han beneficiat als productors europeus però a la vegada, s'ha posat de manifest que el productors del nou món han estat més atents que els europeus als canvis de gust dels consumidors europeus.

En un futur proper, segons com acabin les negociacions de l'OMC a la Ronda de Doha, aquesta balança comercial podria inclinar-se vers una entrada encara més marcada de les importacions.

3. LA NOVA REFORMA DE LA OCM DEL VI.

Els objectius de la nova reforma de la OCM són:

- Ajudar als 2,4 milions de viticultors a recuperar la competitivitat.
- Consolidar la reputació dels vins de qualitat de la Unió Europea com els millors del món.
- Recuperar antics mercats i consolidar-ne de nous.
- Crear un règim vitivinícola que funcioni amb normes clares i senzilles.
- Equilibrar l'oferta i la demanda.
- Preservar les millors tradicions vitivinícoles de la Unió Europea, potenciar el teixit social de nombroses zones rurals i respectar l'ambient.

La proposta de reforma es va presentar el dia 19 de desembre de 2007, s'ha publicat en el DOUE de 6 de juny de 2008 com a Reglament (CE) 479/2008 del Consell de 29 d'abril de 2008 i entrarà en vigor el dia 1 d'agost del 2008.

Així aquesta nova reforma de l'OCM del vi s'ha aprovat molt recentment i en l'actualitat encara no s'ha desenvolupat la normativa complementària del Reglament d'aquesta. De tota manera, les línies que es prendran són ja conegudes i es presenten a continuació.

3.1. Mesures de la reforma de la OCM i avaluació

1. Dotacions financeres nacionals: han de permetre als Estats membres adaptar les mesures a les seves situacions específiques. Entre les mesures possibles hi ha:

- a. la promoció a tercers països
- b. la reestructuració o reconversió de vinyes
- c. la modernització de la cadena productiva
- d. el suport a la verema en verd
- e. noves mesures de gestió de crisi

Aquesta mesura suposa una major autonomia en la manera d'orientar el sector vitivinícola en un EM. Així, cada EM o regió podrà adoptar mesures pròpies, amb limitacions, que en principi podran ésser més idònies ja que es podran adaptar als requeriments específics de la zona.

Les dotacions nacionals o sobres nacionals, es repartiran en funció del pressupost històric del país, tenint en compte la congelació pressupostària, conjuntament amb la inclusió de nous països a la UE.

Entre les mesures a finançar a partir d'aquest sobre nacional destaquen, la promoció a tercers països i el suport a la verema o esporga en verd.

Quan a la promoció del vi es considera un dels pilars fonamentals a desenvolupar a la Unió Europea.

Tenint en compte que el consumidor europeu ha introduït el consum de vins d'altres parts del món, el consumidor d'altres països també pot sentir-se atret pel consum de vins europeus, i més tenint en compte que Europa juga amb l'avantatge de ser la regió productora del món per excel·lència i per tradició.

Aquestes campanyes de promoció poden ser d'especial interès per part dels consumidors d'altres països del món no productors, com el

Japó i la Xina, en la que el consum de vi està entrant amb força en els darrers anys.

Quant a l'ajut a la verema en verd, o esporga en verd, es creu que aquesta mesura podrà lluitar contra els excedents abans de la verema, en una primera fase en la que s'observin que els rendiments seran elevats. A més a més, servirà per millorar la qualitat del vi i evitar l'eliminació d'alcohol excedentari a la vegada que ajudi a les rendes dels productors.

2. Mesures de desenvolupament rural: es transferirà una part dels recursos a mesures de desenvolupament rural reservades a les regions productores. Les mesures previstes són:

- a. instal·lació de joves agricultors
- b. millora de la comercialització
- c. formació professional
- d. suport a les organitzacions de productors
- e. ajudes a les despeses de manteniment dels paisatges culturals
- f. jubilacions anticipades

Seguint la tendència de la Política Agrària Comunitària, es destinaran més ajuts al Desenvolupament Rural, en aquest cas orientat a les regions productores de vi. Val a dir que les mesures de desenvolupament rural esmentades ja eren vigents abans de la nova reforma de l'OCM del vi. Faltarà per determinar, un cop surti publicat el Reglament, en quina proporció ha augmentat el pressupost destinat a aquestes.

3. Drets de plantació: s'eliminaran progressivament d'aquí al 2015, amb la possibilitat de mantenir-los fins al 2018 a escala nacional. Aquesta mesura ha de permetre als productors competitius expandir-se en la mesura que hi hagi mercat per als seus vins.

Segons l'anàlisi realitzat d'aquesta mesura en l'apartat anterior, es destaca la rigidesa del sistema, que, a més de no permetre l'ampliació d'aquells productors més competitius, ha endarrerit l'adaptació del sector vitivinícola de la UE; per exemple, l'adaptació de l'orientació de vins de taula vers vins de qualitat, seguint l'evolució observada en el consum de vi.

Mentrestant, els països del nou món han estat capaços d'expandir les seves exportacions, en part també a la no existència de limitacions per aquells empresaris emprenedors que han invertit en el sector.

Respecte a aquest fet, la Política Agrària Comunitària finalment es decanta per la competitivitat, en front a la protecció del petit agricultor com a base d'equilibri territorial.

4. Desaparició progressiva dels règims de destil·lació: es limita a quatre anys la destil·lació de crisi, segons el criteri dels estats membre, fins al final de la campanya 2011/12, amb unes despeses màximes del 20% de la dotació financera nacional el primer any, de 15% el segon, del 10% el tercer i del 5% el quart any. La destil·lació d'alcohol de boca desapareixerà progressivament, al llarg d'un període transitori de quatre anys durant el qual es concedirà una ajuda vinculada a la producció que, al final del període, serà substituïda pel pagament únic per explotació.

Els estats membres tindran la possibilitat d'exigir la destil·lació dels subproductes, finançant-la amb càrrec a la dotació nacional i a un nivell notablement inferior a l'actual, i integrant en aquest finançament les despeses de recollida i transformació dels subproductes.

Segons l'anàlisi de la mesura de destil·lació, es conclou sobre la ineficiència d'aquesta, ja que a llarg termini provoca el manteniment dels excedents estructurals i, en conseqüència, uns preus que no acaben de recuperar-se, a més de l'elevat cost que representa. Així, sembla lògic que s'acabi eliminant aquesta mesura i que es faci de manera gradual, per no desgavellar les estructures del sector.

5. Introducció del pagament únic per explotació: aquest pagament únic dissociat serà concedit als productors de raïm de vinificació a discreció dels estats membres i a tots els productors que arrenquin les vinyes.

Aquesta mesura es crea per pal·liar els efectes de la desaparició de la mesura de destil·lació, tenint en compte que aquesta sí que ha tingut efectes en l'estabilització dels ingressos. Amb la nova reforma, aquest efecte es mantindrà transferint els ingressos obtinguts de la destil·lació (o part d'ells, encara per determinar), en un suport a la renda a partir del sistema de pagament únic.

6. Prima d'arrencada de vinya: s'estableix un règim d'arrencada voluntària, de tres anys de durada, per a una superfície total de 175.000 hectàrees i amb una prima decreixent. Els incentius seran voluntaris per animar als productors de vi menys competitius a arrencar les seves vinyes i abandonar el sector. Els estats membres podran interrompre l'arrencada de vinyes quan la superfície arrencada suposi el 8% de la superfície vitícola total de l'estat en qüestió o el 10% de la superfície total d'una regió determinada. La Comissió podrà interrompre l'arrencada quan la superfície arrencada suposi el 15% de la superfície total d'un estat membre. Els estats membres també podran restringir l'arrencada de vinyes en muntanyes i en pendents molt pronunciats, i també per motius ambientals.

La prima d'arrencada es mantindrà i es fomentarà, sobretot durant els primers anys de la reforma, facilitant als viticultors més ineficients la retirada del sector.

La retirada d'aquesta mesura es justifica ja que un cop es liberalitzin les plantacions, serà el propi sector el que "elimini" aquells agricultors que no siguin capaços de mantenir la rendibilitat de les seves explotacions.

7. Pràctiques enològiques: la potestat d'aprovar pràctiques enològiques noves o de modificar les existents es transfereix a la Comissió, la qual avaluarà les pràctiques acceptades per la Organització Internacional de la Vinya i el VI i n'incorporarà algunes a la llista pràctiques enològiques acceptades per la UE.

Pel què fa a la chaptalització, seguirà estant permesa, si bé es redueixen els nivells màxims de sucre i most que poden afegir-se. Per raons climàtiques excepcionals, els estats membres podran demanar a la Comissió un augment d'aquests nivells.

El manteniment de la chaptalització és conseqüència de les pressions dels països del Nord d'Europa, que utilitzen aquesta pràctica.

Pels països del Sud d'Europa, la prohibició d'aquesta pràctica seria beneficiosa, ja que permetria una sortida de MC i de MCR per tal d'augmentar el grau alcohòlic natural. De tota manera la prohibició, tenint en compte que la producció de vins a la UE està molt restringida, en comparació amb la producció de vins del nou món, provocaria una restricció encara major, afectant a la competitivitat dels productors.

S'ha de destacar que aquesta pràctica no suposa cap cost per la UE.

8. Millors en les normes d'etiquetatge: el concepte de vins de qualitat de la UE es basarà en vins amb Indicacions Geogràfiques Protegides i en vins amb Denominació d'Origen Protegida. S'empararan les polítiques de qualitat nacionals assentades. Es simplificarà l'etiquetatge, i així, per exemple, es podrà indicar la varietat i l'anyada als vins de la UE que no tinguin indicació geogràfica. Seguirà donant-se protecció a determinades mencions tradicionals i a determinades formes de les ampolles.

Respecte a aquestes noves normatives d'etiquetatge, queda per determinar quines seran exactament les modificacions a realitzar. D'entrada sembla que la introducció de nomenclatures utilitzades tradicionalment pels vins de qualitat en els vins sense indicació geogràfica, pugui fer que el consumidor encara tingui menys clar quin és el concepte de denominació d'origen, concepte pel què considerem s'hauria de lluitar per tal d'aconseguir un posicionament en el mercat.

9. Ajudes per a la utilització dels mosts: durant quatre anys, es podran seguir concedint aquestes ajudes com es fa actualment. Després d'aquest període transitori, les despeses en concepte d'ajudes al most es convertiran en pagaments dissociats als productors de vi.

Tot i que aquesta mesura dóna una sortida a la producció de mosts, finalment aquest ajut sembla que acabarà desapareixent, el que pot provocar un augment dels excedents, tot i que no gaire significatiu, ja que el volum de most que surt del mercat per aquesta via és del 2,3% respecte el total.

Aquesta mesura va lligada amb el manteniment de la chaptalització, el què posa de manifest altre vegada, l'enfocament vers la competitivitat en el sector de les polítiques agràries.

4. CONCLUSIONS

La nova OCM del vi anirà més encaminada vers la competitivitat en el sector. S'eliminen mesures que s'han analitzat com a ineficients i s'afegeixen de noves, tenint en compte les mancances del sector.

Aquesta nova reforma, a més a més, va lligada a una congelació pressupostària, ja que els pressuposts dels anys anteriors es mantindran però s'hauran de repartir entre més països, donades les adhesions a la UE.

Quant a les mesures introduïdes es destaca l'ajut a la promoció del consum de vi europeu a tercers països. Aquesta mesura es considera molt necessària, tot i que està emmarcada dins dels ajuts que passaran a formar part dels sobres nacionals i, potser valdria la pena unir esforços a nivell estatal o comunitari, per a la promoció dels vins

europèus a l'exterior.

Tanmateix, es destaca la mancança d'ajuts a la promoció interna. Val a dir que aquestes promocions ja es destina finançament, a Catalunya per exemple, a partir de fons de l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI). No obstant, caldria posar-hi més esforços, ja que considerem que és un dels punts claus per a la millora del sector.

Quant a la liberalització dels drets de plantació, comentar les nostres pors per l'augment de les produccions, que poden venir lligades a aquesta liberalització. El sector vitivinícola, encara que en crisi per causa dels excedents, és un sector atractiu pels agricultors, el que pot provocar que alguns canviïn la seva orientació tècnica- econòmica, sobretot aquells que ja es dediquen a la vinya de manera parcial.

Tanmateix comentar que s'hauria de tenir molt en compte la protecció d'aquells viticultors que practiquin l'activitat en territoris desfavorits, prevenint la desaparició d'aquests i fomentant un relleu generacional. S'espera que aquestes accions es puguin dur a terme a partir del traspàs de part del pressupost a les mesures de desenvolupament rural.

Per finalitzar respecte a aquest tema, tal i com passa en la resta de l'agricultura, voldríem expressar la nostra aversió al respecte a la prioritització de la competitivitat en l'agricultura. A llarg termini, no sabem quins efectes esdevindran quan les activitats agràries passin a ser controlades per molt pocs agents. No obstant, aquest tema podria passar a formar part d'un debat molt més ampli sobre les polítiques agràries de la UE, pel què no entrarem en el marc d'aquest treball.

A destacar també els ajuts del sobre nacional de modernització de la cadena productiva. La distribució pot ser un punt clau en el desenvolupament del sector, sobretot a nivell regional, i caldrà observar exactament quines actuacions es podran acollir a aquesta mesura.

En la nostra opinió, aquest ajut hauria d'anar destinat a la creació i/o enfortiment d'organitzacions de productors, i orientat a l'establiment de marques dins de les denominacions d'origen, facilitant a la vegada una reducció de despeses d'elaboració i de distribució, a base de concentrar l'oferta.

S'hauria d'estudiar el cas de cada regió, però per exemple a Catalunya, l'enfortiment dels productors en la cadena productiva, podria generar una millor capacitat de negociació de preus en front els oligopsonis observats, a la vegada que podria facilitar una entrada en els mercats, tant en la distribució alimentària, sobretot a nivell de petits – mitjans establiments i, en el sector HORECA¹², que Catalunya contempla unes quotes de mercat reduïdes de les denominacions d'origen catalanes (17%).

12: Hotels, Restaurants i Cafeteries

5. BIBLIOGRAFIA

- Cambres Agràries. Bases de dades de les cambres de comerç, 2007.
- Comissió Europea, DG Agricultura, 2002. Ex post evaluation for the Common Market Organisation for wine.
- Comissió Europea, recull de premsa, 19 de desembre del 2007.
- Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, Dades i estadístiques, 2008.
- Eurostat, 2002.
- FEAGA, Fondo Español de Garantía Agraria 2002.
- Hidalgo, L. Tratado de Viticultura General. Ediciones Mundi-Prensa, 2002.
- Ministerio de Agricultura, Pesca i Alimentación. Estadísticas, 2007.
- Ministerio de Agricultura, Pesca i Alimentación. *El Libro blanco de la Agricultura y el Desarrollo Rural*. MAPA, 2003.
- OIV, 2002
- Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava, 2007.
- Patronat Català Pro Europa, 2005. La reforma de la PAC i la seva aplicació a Catalunya i Espanya.
- Reglament (CE) 1493/1999, pel què s'estableix l'organització comuna del mercat vitivinícola

BLOC II: EVOLUCIÓ DE PREUS AL CONSUM**7. Preus en Establiments Comercials d'Alimentació**

Seguint la metodologia establerta en el butlletí número 2, es determinen els preus de determinats vins i caves catalans (vins de referència) en diversos establiments comercials d'alimentació. Aquests **vins de referència**, com es mostra en la taula 8, inclouen dos vins blancs (un jove i un d'agulla), cinc vins negres (un jove, tres criances i un reserva) i tres caves (brut, brut Nature i reserva), als que se'ls hi assigna un codi de referència (taula 8).

A la taula 9 es mostren els establiments de referència escollits. Aquests s'han classificat segons la seva gamma comercial en funció del tipus d'establiment i dels preus al consum esperats (hipermercat, alta-mitja i mitja-baixa). També se'ls hi assigna un codi de referència.

Aquests vins de referència i establiments es corresponen amb els estudiats en el butlletí número 2 i, queden establerts pel seguiment de l'evolució dels preus al consum en els successius butlletins, a no ser que s'especifiqui el contrari.

Les recollides de preus es varen realitzar durant el Nadal i durant el mes d'Abril (taules 10 i 11).

Taula 8 **Vins i caves de referència observats**

Codi	Classificació principal	Altres definicions
1	Vi blanc	Jove
2	Vi blanc	D'agulla
3	Vi negre	Jove
4	Vi negre	Criança
5	Vi negre	Criança
6	Vi negre	Reserva
7	Vi negre	Criança
8	Cava	Brut
9	Cava	Brut Nature
10	Cava	Reserva

Taula 9 **Establiments comercials**

Codi	Gama
A	Hipermercat
B	Alta - Mitja
C	Alta - Mitja
D	Mitja - Baixa
E	Mitja - Baixa
F	Mitja - Baixa
G	Hipermercat
H	Mitja - Baixa
I	Mitja - Baixa

S'observa, al igual que el butlletí anterior, que els **vins blancs** escollits estan molt representats als establiments observats.

Pel que fa als **vins negres**, la representació és –de nou– més baixa i irregular, tot i que independent a la gamma dels establiments. El producte 3 (jove) continua essent el més representat i, destaca el producte 6, no trobat en cap establiment. El segon menys representat ha estat el producte 5, no present als hipermercats.

Aquesta vegada **s'observa que no existeix gaire variació de preus segons el tipus d'establiment, tot i que per a determinats productes (vi negre i cava), els preus han estat força més baixos en els hipermercats.** Destaca especialment el producte 4.

Taula 10

Preus al consum. Nadal 2007. Resultats obtinguts classificant els establiments d'alimentació en funció de la seva gamma comercial (àrea metropolitana de Barcelona)

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Productes										
Gamma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hipermercat	4,43	3,30	2,53	7,95	-	-	3,37	7,92	8,00	11,55
Alta- mitja	4,58	3,14	2,75	10,15	5,95	-	5,07	8,00	7,97	13,35
Mitja- baixa	4,59	3,16	2,76	10,45	5,99	-	5,35	7,81	7,94	13,32
Promig	4,53	3,20	2,68	9,52	5,97	-	4,60	7,91	7,97	12,74
Coef.var	2,0%	2,7%	4,8%	14,3%	0,5%	-	23,3%	1,2%	0,3%	8,1%

Taula 11

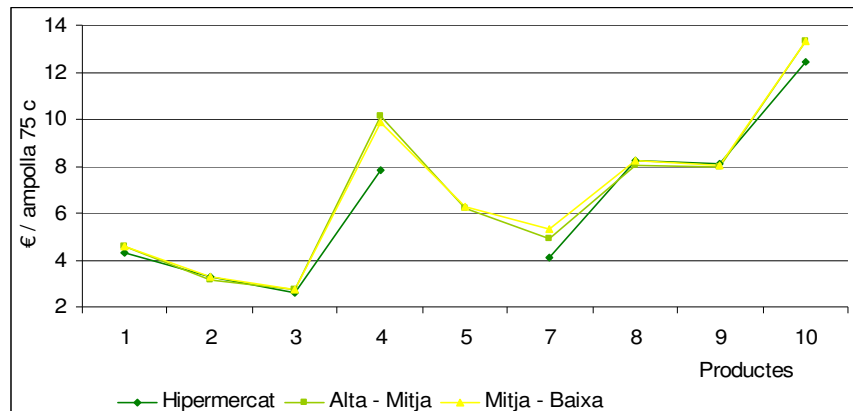
Preus al consum. Abril 2007. Resultats obtinguts classificant els establiments d'alimentació en funció de la seva gamma comercial (àrea metropolitana de Barcelona)

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

Productes										
Gamma	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hipermercat	4,22	3,30	2,76	7,70	-	-	4,88	8,62	8,17	13,30
Alta- mitja	4,63	3,11	2,80	10,15	6,50	-	4,72	8,07	7,99	13,35
Mitja- baixa	4,56	3,43	2,76	9,33	6,59	-	5,35	8,62	8,08	13,35
Promig	4,47	3,28	2,77	9,06	6,55	-	4,98	8,43	8,08	13,33
Coef.var	4,9%	4,9%	0,8%	13,7%	1,0%	-	6,6%	3,8%	1,1%	0,2%

Fig.10
Comparativa de preus segons tipus d'establiment (dades taules 10 i 11).

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

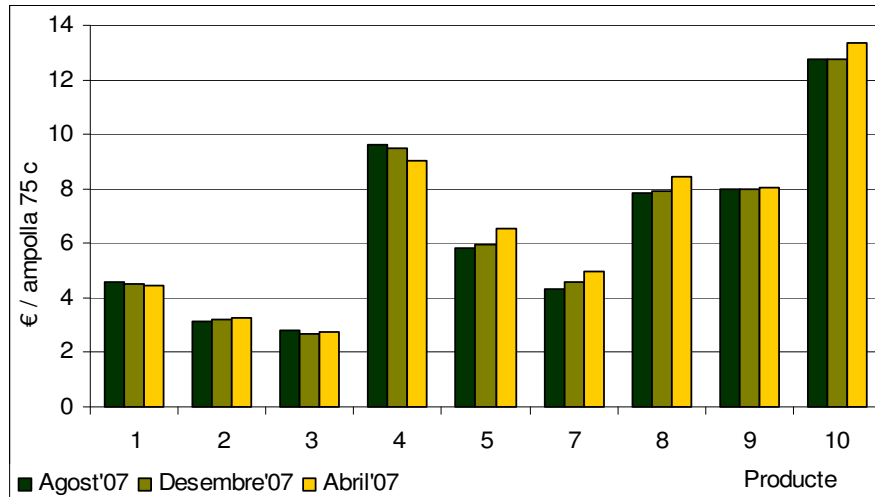

En comparar el promig de preus obtinguts anteriorment (mes d'agost del 2007) amb els obtinguts durant el Nadal (figura 11), es pot concloure que **els preus s'han mantingut força estables durant aquest període de temps (agost a desembre). No obstant, s'han incrementat en el mes d'Abril del 2008, en relació amb els preus del 2007.**

Fig.11

Evolució dels preus al consum: agost i desembre del 2007 i abril del 2008.

Font: Observatori de la Vinya, el Vi i el Cava

BLOC III: DESCRIPCIÓ I PRINCIPALS CONCLUSIONS DELS ESTUDIS ENCARREGATS PER L'INCAVI L'ANY 2007

8. Determinació del Preu del Raïm a la campanya 2007 a Catalunya – URV (Universitat Rovira i Virgili)

Els objectius específics de l'estudi varen ser:

- Determinació del preu corrent del raïm a Catalunya
- Determinació del preu del raïm a cada Denominació d'origen (DO).
- Preu mitjà de cada varietat vinífera en el conjunt de Catalunya i per cada DO quan hi hagi prou massa crítica.
- Indicar els paràmetres qualitat a l'hora de valorar el raïm
- Veure la variabilitat de preus entre una mateixa varietat

Metodologia:

Per tal d'obtenir aquesta informació, s'enquesta als principals compradors de cada DO catalana, fins a un total de 100 enquestes. El volum enquestat representa el 75% de la producció total catalana pel 2006 i la del 2007 un 47%. Aquesta diferència es deguda a que el preu del 2007 no es te per a les cooperatives.

Per a tenir una estimació de preus de la campanya 2007 es calcula la tendència de preu de l'empresa privada entre els dos anys i s'aplica als preus del 2006 del conjunt de dades, que inclou tan cooperatives com empresa privada.

Totes les dades estan ponderades per tenir en compte el volum de cada varietat i de cada DO. Així mateix tots els preus inclouen la variabilitat per qualitat.

Els resultats obtinguts posen de manifest que:

- El preu mitjà del raïm a Catalunya per la campanya 2007 ha estat de 0,371 €/kg
- La DOQ Priorat és la que te un nivell de preus més elevat, amb una mitjana de 1,763 €/kg
- La mitjana de preus de la DO Tarragona és el més baix, amb 0,214 €/kg seguit de la DO Terra Alta, amb 0,284 €/kg.
- Senyalar la positiva influència de la DOQ Priorat sobre la DO Montsant, que és la segona en preu mig amb 0,582 €/kg. Aquesta influència seria explicable a nivell de polítiques de preus

considerant criteris homòlegs de qualitat.

- La DO Catalunya, tot i ser una denominació genèrica, té uns preus que la situen en el tercer lloc amb 0,494 €/kg.
- La comparació de les dades de 2006 i 2007 mostra una tendència de preu a la baixa en les Denominacions Empordà (8%), Terra Alta (5%) i Penedès (3%); mentre que les que més pugen són Conca de Barberà (15%), Cava (13%) i Costers del Segre (11%).
- Les varietats tradicionals catalanes estan pitjor pagades que les foranies en totes les DO excepte a la DOQ Priorat a on el samsó i la garnatxa són les millor pagades.
- La varietat blanca més ben remunerada és el chardonnay, amb una mitjana de 0,635 €/kg; aquesta varietat també és la que té un augment de preu més gran entre 2006 i 2007, amb un 18%. El macabeu és la varietat amb més volum i el seu preu mitjà és de 0,279 €/kg.
- La varietat negra més ben pagada és la cabernet sauvignon, 0,550 €/kg. El ull de llebre, la més present a l'enquesta, té un preu estimat de 0,367 €/kg. L'evolució dels preus per les varietats negres és negativa excepte pel pinot noir que incrementa el seu preu, degut a la demanda del Cava possiblement per l'elaboració de rosat.
- Remarcar la disminució de preus de les varietats negres al Penedès i en menys mesura a l'Empordà i Tarragona; en canvi s'observa un increment de preu de les varietats pinot noir i chardonnay a la Regió del Cava.
- La valoració de la qualitat es fa en dues maneres diferents, la majoria per la valoració de la qualitat intrínseca del raïm per l'anàlisi química del raïm i/o del most. Aquesta fórmula tan sols no la segueixen la DO Montsant i la DOQ Priorat, que valoren la qualitat amb paràmetres de la vinya, com ara producció, edat, situació (bancal, coster, etc.).
- S'observa una major variabilitat de preus, el que pressuposa una major diferenciació de preus, a les Denominacions amb preus més elevats, amb una menció especial pel Priorat. S'observa una bona correlació entre el preu percebut pel productor i la desviació estàndard dels preus.

La diferència de preus entre el raïm més ben pagat i el pitjor arriba a ser de quatre a cinc vegades en algunes enquestes del Priorat, la Terra Alta, al Montsant, i fins i tot a la DO Penedès; la diferència està en el preu base. No obstant això mostra que la tendència dels cellers és a valorar la qualitat en tot l'àmbit català.

9. Hàbits de compra i actituds del sector Horeca vers els vins amb D.O. de Catalunya – CREDA (Centre de Recerca en Economia pel Desenvolupament Agroalimentari)

Els objectius específics de l'estudi varen ser:

- Caracteritzar el sector restaurador des del punt de vista de les seves compres de vi
- Analitzar els atributs que consideren rellevants els restauradors a l'hora d'adquirir una determinada marca o un determinat origen
- Analitzar el posicionament competitiu dels vins amb D.O. catalans en relació a d'altres D.O., segons el punt de vista dels restauradors
- Analitzar les preferències a l'hora d'adquirir vins i descriure el seu "*modus operandi*"
- Establir orientacions sobre les possibles estratègies futures de comercialització dels vins D.O. catalans en el sector Horeca

Metodologia:

Per tal d'obtenir aquesta informació, es realitza una enquesta a 170 restaurants i hotels de la ciutat de Barcelona, de dues o més forquilles o de tres i més estrelles, respectivament, amb un nivell de confiança del 95%.

La mostra es va estratificar per tipus d'establiment i categoria.

Els resultats obtinguts posen de manifest que:

- Les D.O. Catalanes – excepte Penedès, Priorat i Catalunya – no arriben a assolir la seva presència en el 50% dels restaurants. En alguns casos, aquesta no arriba ni al 25% → **manca de penetració de les D.O. Catalanes en el sector HORECA**. D'altra banda, la presència de vins de països del **nou món** no arriba tampoc al 25%

- Existeix un cert **immobilisme** en el sector HORECA → modifica la seva carta de vins entre 1 i 2 vegades l'any

- **El sector de la distribució té una influència cabdal a l'hora de determinar els vins que entren al canal HORECA.**

- **L'elevat nombre de proveïdors** amb els que treballen els restaurants (6,95 de mitjana),

- **L'elevat grau de satisfacció** dels restauradors amb els seus proveïdors (8,29 / 10)

- La majoria de proveïdors són **especialistes en vins**, característica que cerquen els restauradors

- Quant a la **formació i a la informació** dels restauradors respecte el sector del vi i el vi com a producte, aquesta **no és gaire elevada** (extrapolat a partir de qüestions relacionades amb l'assistència a cursos, la consideració pròpia sobre el nivell d'informació i la subscripció o no a revistes especialitzades). Tanmateix, el **proveïdor té importància també en l'oferta de cursos de formació.**

- Quant a la **percepció dels restauradors** sobre els **vins amb D.O. catalana**, es pot concloure que aquests **haurien de millorar el seu posicionament**

- Els atributs més cercats en un proveïdor són: la **serietat**, l'**entrega immediata** (ambdós relacionats) i l'**especialització**. Aquests atributs generen la **confiança** del restaurador, el que proporciona l'**autorealització** com a professional.

S'observa com el restaurador valora tanmateix la **disposició d'una àmplia gamma de vins** (principalment vins d'Espanya i del món i, en segon lloc, vins de Catalunya), per tal de **satisfer els gusts dels clients**, el que proporciona l'**autorealització** com a professional, així com el **respecte** per part de la **clientela**

10. Impacte de la campanya de publicitat de l'INCAVI durant el Nadal – CREDA (Centre de Recerca en Economia pel Desenvolupament Agroalimentari)

Els objectius específics de l'estudi varen ser:

Aquest treball s'ha centrat en analitzar l'**impacte de la campanya de publicitat sobre el vi i el cava català que va realitzar l'INCAVI durant el Nadal del 2007.**

Prenent com a **centre d'interès el consumidor**, aquest projecte ha mesurat:

- el **grau de coneixement** dels vins catalans amb Denominació

d'Origen (notorietat espontània, notorietat suggerida i fidelitat),

- les **actituds i percepcions** vers els vins de qualitat, i,
- les **preferències i les intencions de compra** dels consumidors.

Tanmateix, s'ha recollit informació sobre els **hàbits de compra i consum**.

Finalment, s'ha analitzat l'impacte de la **campanya de publicitat de Nadal de l'INCAVI** i s'ha consultat sobre **la impressió que ha causat aquesta**.

Metodologia:

Per tal d'obtenir aquesta informació, es realitza una enquesta a 700 compradors habituals d'aliments majors de 18 anys residents a l'àrea metropolitana de Barcelona, amb un nivell de confiança del 95,5%.

El disseny de la mostra ha estat bietàpic i estratificat per tipus d'edat i gènere. Les **dues etapes** han estat abans i després de la campanya publicitària del Nadal. El segon qüestionari va ser idèntic al primer, introduint únicament vídeos i documents gràfics de la campanya, per tal d'analitzar el grau de record i la possible modificació del grau de coneixement dels vins catalans i del seu comportament de compra.

Els resultats obtinguts posen de manifest que:

- El **consumidor associa correctament el concepte de D.O.:** a ORIGEN (1er) i a QUALITAT (quan és suggerit).
- El **grau de coneixement dels consumidors sobre les D.O. Catalanes és relativament baix**, fet que no sorprèn degut al gran nombre de D.O. existents. Afegir que, en estudis paral·lels en d'altres CCAA amb moltes D.O. s'han obtingut conclusions similars.
- Entre les D.O. Catalanes, **Penedès, Priorat, Alella i Catalunya**, són les més reconegudes. Malgrat això, molt pocs consumidors han estat capaços d'associar marques específiques amb les seves D.O. corresponents.

Es pot suggerir:

- La necessitat de potenciar **campanyes genèriques menys intenses però amb major durada en el temps** (no associar exclusivament els vins catalans a l'època nadalenca), a la vegada que es fan seguiments de la seva efectivitat, tant quantitativa com qualitativa.
- Un cop assolit un grau de coneixement acceptable, seria recomanable llençar campanyes més específiques (per D.O. o inclús per empreses/cellers individuals)
- L'excepció podria ser Penedès i Priorat, ja més consolidades.